

SPECIFIČNI UGOVORI O RASPOLAGANJU IMOVINOM ZA ŽIVOTA

12. LISTOPAD 2022. GODINE

KOJI SU TO UGOVORI

- 1. Ugovor o doživotnom uzdržavanju
- 2. Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju
- 3. Ugovor o darovanju

ŠTO JE ZAJEDNIČKO UGOVORU O DOŽIVOTNOM I DOSMRTNOM UZDRŽAVANJU?

- Dvostrano obvezni
- Naplatni
- Strogo formalni ugovori
- Uređeni Zakonom o obveznim odnosima
- Može ih se sklopiti kao:
  - A) davatelj uzdržavanja ili
  - B) primatelj uzdržavanja.

RAZLIKA UGOVORA O DOŽIVOTNOM I DOSMRTNOM UZDRŽAVANJU

- Osnovna razlika između ovih ugovora je **trenutak prijenosa imovine:**
- A) **trenutak smrti** primatelja uzdržavanja, ili
- B) **odmah nakon sklapanja** ugovora.

SKLAPANJE UGOVORA O DOŽIVOTNOM I DOSMRTNOM UZDRŽAVANJU

- Mora biti u:
- A) pisanom obliku
- B) ovjeren od suca nadležnog suda
- C) potvrđen (solemniziran) kod javnog bilježnika
- D) sastavljen u obliku javnobilježničkog akta.

UGOVOR O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU – DAVATELJ UZDRŽAVANJA

- Na temelju ugovora ovlašten je zatražiti:
- A) zabilježbu u zemljišnu knjigu i
- B) zabilježbu ili drugi odgovarajući upis ugovora u javni upisnik.
- Davatelj uzdržavanja – ne odgovara za dugove primatelja uzdržavanja.

- Ako davatelj uzdržavanja umre prije primatelja uzdržavanja ugovor prelazi na:
- A) njegovog bračnog druga i njegove potomke ,a
- B) ako na to ne pristanu, odnosno
- C) ako nisu u stanju preuzeti ugovorne obveze - ugovor se raskida i imaju pravo zahtijevati od primatelja uzdržavanja naknadu za uzdržavanje koje je primatelj uzdržavanja dobio od davatelja uzdržavanja.
- U posljednjem slučaju iznos naknade, određuje sud.

RASKID UGOVORA O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU

- Može se raskinuti:
- A) sporazumno,
- B) zbog promijenjenih okolnosti nastalih nakon sklapanja ugovora,
- C) jednostrano - tu postoje dvije situacije:
  - 1. davatelj i primatelj uzdržavanja prema ugovoru žive zajedno, a njihovi su se odnosi toliko poremetili da zajednički život postane nepodnošljiv, ili
  - 2. kada druga strana ne ispunjava svoje obveze iz tog ugovora.

UGOVOR O DOSMRTNOM UZDRŽAVANJU – PRIMATELJ UZDRŽAVANJA

- Kod ovog ugovora položaj primatelja uzdržavanja je nepovoljniji.
- Primatelj uzdržavanja ovdje se može osigurati, tako da prije prijenosa nekretnine na davatelja uzdržavanja pridrži pravo iz stvarnog tereta.
- Pridržajem prava iz stvarnog tereta - ovlašten je zahtijevati uzdržavanje od svake osobe koja je, odnosno koja će biti vlasnik nekretnine čije vlasništvo je prenio na ime naknade za uzdržavanje davatelju uzdržavanja.

- Davatelj uzdržavanja umre prije primatelja uzdržavanja, a njegovi nasljednici:
- A) na to pristanu, ugovor prelazi na njih, a ako
- B) na to ne pristanu - ugovor se raskida, moraju vratiti ono što je davatelj uzdržavanja primio kao naknadu i nemaju pravo na naknadu za do tada dano uzdržavanje, a ako
- C) nisu u stanju preuzeti ugovorne obveze - ugovor se raskida, imaju pravo zahtijevati naknadu za uzdržavanje koje je primatelj uzdržavanja dobio od davatelja uzdržavanja, no dužni su primatelju uzdržavanja vratiti ono što je davatelj uzdržavanja stekao.
- Sud će iznos naknade, koju trebaju vratiti primatelju uzdržavanja, odrediti po slobodnoj ocjeni.

RASKID UGOVORA O DOSMRTNOM UZDRŽAVANJU

- Na raskid ugovora o dosmrtnom uzdržavanju primjenjujemo pravila koja vrijede za raskid ugovora o doživotnom uzdržavanju.
- Moguć je :
- A) sporazumni raskid, ili
- B) raskid zbog promijenjenih okolnosti nastalih nakon sklapanja ugovora ili
- C) jednostrani raskid, kod kojega razlikujemo dvije situacije:

- **1.** davatelj i primatelj uzdržavanja prema ugovoru žive zajedno, a njihovi su se odnosi toliko poremetili da zajednički život postane nepodnošljiv, ili
- **2.** kada druga strana ne ispunjava svoje obveze iz tog ugovora.

OGRANIČENJA ZA SKLAPANJE UGOVORA O DOŽIVOTNOM I DOSMRTNOM UZDRŽAVANJU

- Zakonom o socijalnoj skrbi
- Zabranjeno je:
  - A) osobama koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi,
  - B) osobama zaposlenima u djelatnosti socijalne skrbi te
  - C) određenom krugu njihovih srodnika.

- Slijedom prethodno navedenoga, ove ugovore s korisnikom kojem pružaju uslugu socijalne skrbi ne smiju sklopiti:
- A) fizička ili pravna osoba koja obavlja djelatnost socijalne skrbi,
- B) bračni ili izvanbračni drug, životni partner ili neformalni partner te srodnik u ravnoj ili pobočnoj liniji do drugog stupnja srodstva fizičke osobe koja pruža usluge socijalne skrbi,
- C) fizička osoba zaposlena u djelatnosti socijalne skrbi i
- D) bračni ili izvanbračni drug, životni partner ili neformalni partner te srodnik u ravnoj ili pobočnoj liniji do drugog stupnja srodstva fizičke osobe koja je zaposlena u djelatnosti socijalne skrbi.
- Ugovori sklopljeni protivno navedenome su ništetni.

UGOVOR O DAROVANJU

- Stranke ovog ugovora su:
  1. darovatelj i
  2. obdarenik.
- Ugovor je nastao kada se darovatelj **obveže** obdareniku, prepustiti bez protučinidbe stvar ili imovinsko pravo, a obdarenik to **prihvati**.
- Darovanje je i oprost i isplata duga uz dužnikovu suglasnost.

- Darovanje nije:

1. odricanje od nasljedstva,
2. odricanje od prava prije nego je stečeno ili prava koje je sporno,
3. ispunjenje neke moralne obveze,
4. prenošenje na drugoga stvari ili prava s namjerom da ga se obveže na protučinidbu.

OBLIK UGOVORA

- Ugovor o darovanju sklapa se u pisanom obliku.
- Ugovor o darovanju bez prave predaje stvari mora biti u:
  1. obliku javnobilježničkog akta ili
  2. ovjerovljene (solemnizirane) privatne isprave.

ODGOVORNOST DAROVATELJA ZA NEDOSTATKE

- Darovatelj ne odgovara za:
  - 1. materijalne i
  - 2. pravne nedostatke, osim ako za iste nije znao.
- Odgovornosti za štetu nema:
  - 1. ako je darovatelj bio u zabludi glede vlasništva stvari ili
  - 2. kad je obdarenik, znajući da je stvar tuđa, prihvatio darovanje.

VRSTE DAROVANJA

- Zakon o obveznim odnosima poznaje nekoliko vrsta darovanja.
- 1. Darovanje s nametom
- 2. Nagradno darovanje
- 3. Uzajamno darovanje
- 4. Mješovito darovanje
- 5. Darovanje za slučaj smrti

ODUSTANAK I OPOZIV DAROVANJA

- Odustanak od darovanja
- Darovatelj može opozvati darovanje, i to u dva slučaja:
  1. Opoziv zbog osiromašenja darovatelja
  2. Opoziv zbog nezahvalnosti obdarenika

- Darovatelj ne može opozvati darovanje i zahtijevati povrat dara ako se namjerno ili grubom nemarnošću doveo u oskudicu ili ako je od predaje dara proteklo **deset** godina za nekretnine, odnosno **pet** godina za pokretnine.

PRAVNO SAVJETOVALIŠTE

- Utorkom i četvrtkom **od 13h do 18h**
- Obavezna prethodna narudžba:
- Na brojeve telefona: **01/4876301, 01/4829119, 01/4829392** ili
- Putem e-pošte: pravnik@uir-zagreb.hr

- **Hvala na pažnji!**

- Za UIRZ pripremila

Ivana Unger, mag.iur.